

Arbetskostnadsindex för industritjänstemän 1989

~~Am 27~~
P 3/7

Labour cost index for salaried employees in mining, quarrying and manufacturing, in 1989

Sammanfattning

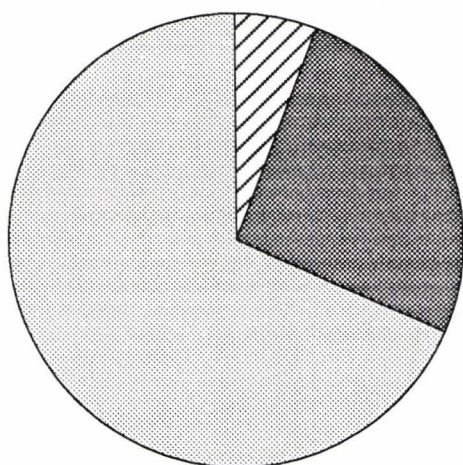
SCB har beräknat arbetskraftskostnaden för tjänstemän inom industri (SNI 2+3, Gruvor, mineralbrott, tillverkningsindustri) till 21 566 kr/månad, vilket motsvarar ett index på 193,3 (AKT2+3). Beräkningarna grundar sig på den årliga mätningen av lönenivån för tjänstemän i augusti 1989. Dessutom beräknas kostnaderna för arbetsgivaravgifter, vilka 1989 uppgår till ca 46,5 procent på lönesumman. Basår för indexserien är 1980.

SCB utarbetar också en årlig indexserie för industriarbetare (AKA) med basår 1980. Beräkningen görs med utgångspunkt från de kvartalsvisa beräkningarna.

Av diagrammet nedan framgår för industritjänstemän den totala arbetskraftskostnadens fördelning på månadslön och arbetsgivaravgifter.

Sammansättning av arbetskraftskostnaden för industritjänstemän 1989

Total kostnad 21 566 kr/ mån



☒ Avtalsenlig
☒ Lagstadgad
☒ Månadslön

STATISTISKA
CENTRALBYRÅN
90. 05. 02
Biblioteket

STATISTISKA **SCB** CENTRALBYRÅN

Producent Statistiska centralbyrån,
Avdelningen för arbetsmarknadsstatistik
Förfrågningar Maria Nilsson tel 08-783 5079
Madeleine Björkeheim tel 08-783 4690
Serie Am - Arbetsmarknad ISSN 0082-0237
Från trycket 26 april 1990. SCB-Tryck, Örebro. Miljövänligt papper

© 1990 Statistiska centralbyrån, 115 81 Stockholm. Ansvarig
utgivare Jan Högrelius. Statistiska meddelanden (SM) kan köpas
från SCB, Distribution, 701 89 Örebro, tfn, 019-17 68 00

© 1990 Statistics Sweden. Statistical Reports can be obtained
from SCB-Distribution, S-70189 Örebro, Sweden

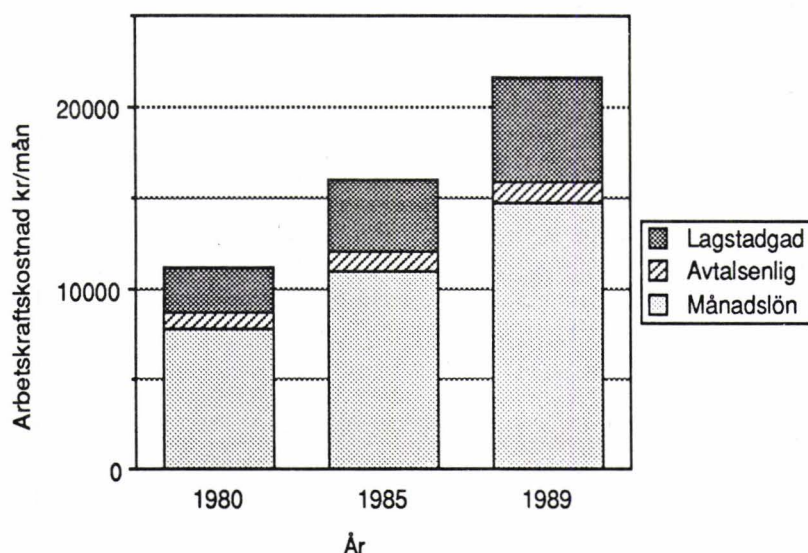
I diagrammet nedan visas kostnadsutvecklingen med fördelning på månadslön (SIAK 1 – 3), avtalsenliga (SIAK 4) och lagstadgade (SIAK 6) arbetsgivaravgifter. SIAK = Svensk standard för indelning av arbetskraftskostnader m m.

Arbetskraftskostnaden per månad, som 1975 uppgick till 6 842 kr och 1980 var 11 156 kr, har för 1989 beräknats till 21 566 kr, vilket är en ökning med 93 procent från 1980.

Från 1988 till 1989 är ökningen 2 099 kr och efter justering för förändring av arbetstider innebär det en ökning med 11,7 procent, föregående år var ökningen 5,8 procent. Månadslönen har ökat 1 385 kronor och därmed följer en ökning på 714 kronor av de lagstadgade och avtalsbestämda arbetsgivaravgifterna. I beräkningarna ingår arbetsmiljöavgiften september 1989 till december 1989 med ett årsgenomsnitt på 0,5 procentenheter.

För industriförbätare har arbetskostnadsökningen varit 11,5 procent mellan årsmedeltalen 1988 och 1989.

Arbetskostnadsutveckling 1980 – 1989 för industritjänstemän



Bakgrund

Lönestatistik för industritjänstemän utarbetas en gång per år (augusti) och indexen har utformats som en beräkning av den årliga arbetskostnadsutvecklingen i genomsnitt per månad. I det följande lämnas en beskrivning av indexens innehåll och beräkningsmetoder m m.

En arbetskostnadsindex som utöver lönekostnader omfattar avtalsbestämda och lagstadgade arbetsgivaravgifter har sedan 1967 utarbetats av SCB för industriarbetare. Indexen med nuvarande branschindelning publiceras fyra gånger per år och beräknas för mittmånaden i varje kvartal (1973=100). Indexen bygger på kostnaden per timme. Fr o m 1980 utarbetas med utgångspunkt från denna kvartalsserie en årlig indexserie.

Val av basår

Beräkningar av industritjänstemännens arbetskraftskostnader har gjorts för varje år från 1975, vilket tidigare var tänkt som basår. I enlighet med internationella och nationella rekommendationer för bl a ekonomisk statistik har år 1980 valts som basår. För att erhålla en längre tidsserie har tidigare även åren 1975 – 1979 redovisats.

Kostnadselement

De kostnadselement (utöver lönekostnader) som ingår och deras storlek i procent av avgiftsunderlaget år 1989 framgår av förteckning på sidan 6. Kostnadselementen beskrivs med koder och benämningar enligt Svensk standard för indelning av arbetskraftskostnader m m (SIAK). I indexberäkningarna ingår inte kostnader för utbildning, sjuk- och hälsovård samt övrig personalsocial service (SIAK 5), inte heller kostnadsersättningar (SIAK 8).

Underlag för indexberäkningar

Lönekostnader (SIAK 1 – 3)

I indexen ingående lönekostnader baseras på uppgifter om den genomsnittliga månadslön som redovisas i SCBs årliga statistik för tjänstemän inom industrin avseende augusti månad (Se Am 62 SM 9001). Uppgifterna avser överenskommen månadslön inklusive ett beräknat årsgenomsnitt för naturaförmåner, provision, tantiem, premielön o d. Hänsyn tas inte till eventuellt utgående ersättningar för övertidsarbete, inte heller till avdrag vid frånvaro.

För deltidsanställda har utgående månadslöner omräknats att motsvara lön för heltidsanställda. Detta har skett med ledning av uppgifter om veckoarbetstidens längd för individen och arbetstidens längd för heltidsanställda i den bransch där denne arbetar.

Den utveckling som lönekostnaderna ger uttryck för återspeglar branschens genomsnittliga löneutveckling och kan påverkas av strukturella förändringar i statistikmassan.

Avtalsbestämda och lagstadgade arbetsgivaravgifter (SIAK 4 och 6)

Som underlag för beräkning av arbetsgivaravgifternas storlek ligger de uppgifter om avgiftsuttag i procent av avgiftsunderlaget som lämnats av de myndigheter, försäkringsbolag och liknande som administrerar trygghetssystemet. Underlaget möjliggör schablonmässiga beräkningar av avgifter enligt samma modell som används vid beräkning av arbetskostnadsindex för industriarbetare (Se Am 15 SM 8901)

Metod för beräkning av avgifternas storlek

Med ledning av uppgifter om avgiftsuttag och efter fastställande av avgiftsunderlagets storlek beräknas avgifterna i kronor per månad. Fr o m år 1976 är avgiftsunderlaget (utom för ATP-avgiften) lika med månadslönen, som den definierats ovan. Före år 1976 togs i vissa fall hänsyn endast till löner upp till 7,5 x basbeloppet. För att korrigera för lönedelar överstigande maximigränsen har en korrigeringsfaktor K_{AT} använts, som beräknats genom att beräkna hur stor del av lönesumman som översteg 7,5 basbelopp.

Vid beräkning av ATP-avgiften togs t o m 1981 hänsyn till denna maximigräns och här gjordes även ett basbeloppsavdrag.

För övriga avgifter är fr o m 1976 (ATP-avgiften fr o m 1982) avgifterna beräknade genom multiplikation av månadslönen med avgiftsuttaget i procent.

Korrigerings för arbetstidsförändringar

För industriarbetarna bygger beräkningarna av företagens arbetskraftskostnader på genomsnittlig lön per arbetad timme. Beräkningen av företagens arbetskraftskostnader för industritjänstemännen baseras däremot på en genomsnittlig stipulerad månadslön per stipulerad arbetstid och ger en tämligen god skattning av den verkliga månadslönen per faktisk arbetstid. Korrigering för eventuella arbetstidsförändringar för tjänstemännen måste därför göras, varför det beräknade indextalet multipliceras med den förändring i den genomsnittliga månadsarbetstiden som skett sedan föregående år.

Den genomsnittliga månadsarbetstiden för industritjänstemän beräknas enligt följande:

$M-TID = (\text{Antal dagar under året minus antal semesterdagar, lördagar och söndagar, övriga helgdagar och andra lediga dagar}) \times \text{gänger beräknad dagarbetstid dividerat med 12.}$

Vid beräkning av dagarbetstiden används SCBs beräkningar av den genomsnittliga ordinarie veckoarbetstiden för heltidsanställda industritjänstemän.

Då underlag för beräkning av antalet semesterdagar saknas ingår i beräkningarna samma antal semesterdagar oberoende av befattning. Åren 1975 – 1977 har antalet dagar antagits vara 20, under följande år 25 dagar.

Arbetskostnadsindex för industritjänstemän

Tabell 1 visar arbetskraftskostnaderna per månad för industritjänstemän inom olika näringsgrenar med fördelning på olika kostnadselement 1989. Motsvarande beräkningar har gjorts för varje år från 1975.

I tabell 2 visas indextal för summan av samtliga i indexen ingående kostnadselement med basåret 1980=100. Här har även arbetstidsförändringar beaktats. Som framgår har kostnadsutvecklingen varit relativt likformig i de olika branscherna.

Arbetsgivaravgifterna i procent av månadslönen har ökat något mellan 1988 (45,97 procent) och 1989 (46,49 procent). Bland de avtalsenliga avgifterna har trygghetsfonden minskat. Bland de lagstadgade avgifterna har ATP-avgiften ökat och en arbetsmiljöavgift tillkommit med 1,5 procentenheter från september 1989 till december 1989. Årsgenomsnittet för arbetsmiljöavgiften (0,5 procentenheter) har använts i beräkningarna. De sammanlagda arbetsgivaravgifterna var 1975 34,9 procent och uppgick 1980 till 44,2 procent.

Årlig arbetskostnadsindex för industriarbetare

För att underlätta för dem som har behov av att följa den årliga utvecklingen av arbetskraftskostnaden för industriarbetare har en genomsnittsberäkning gjorts för respektive år med utgångspunkt från den kvartalsvisa indexserien, vilken därefter kedjats till basåret 1980. Indexen (AKA) redovisas i tabell 3.

Sammanvägning till en gemensam index för industrianställda

Någon sammanvägning av indextalerna för industriarbetare respektive industritjänstemän publiceras inte.

Om det i något sammanhang föreligger behov av en gemensam index kan en sammanvägning göras enligt följande:

$$\text{Indextal år } t = \frac{L_A \times I_A + L_T \times I_T}{L_A + L_T}$$

där L_A = lönesumma för industriarbetare

L_T = lönesumma för industritjänstemän

I_A = indextal år t för industriarbete

I_T = indextal år t för industritjänstemän

Lönesummorna kan t ex hämtas ur SCBs årliga industristatistik där lönesummor redovisas med fördelning på arbetare och tjänstemän. Arbetsgivaravgifter ingår inte i dessa belopp. 1986 utgjorde arbetarnas lönesumma 60 procent och tjänstemännens 40 procent av den totala lönesumman inom SNI 2+3.

Sammanvägning kan också ske med kvoter som passar det egna företags situation.

Index-benämning

För att underlätta hänvisning till rätt indexserie i olika sammanhang har beteckningen AKT Arbetskostnadsindex för tjänstemän införts. Tillsammans med sifferkoden enligt Svensk standard för näringsgrensindelning (SNI) skall AKT 2+3 betyda Arbetskostnadsindex för tjänstemän i Gruvor, mineralbrott och tillverkningsindustri, 1980=100.

På motsvarande sätt kan beteckningen AKA användas för den årliga arbetskostnadsindexen för arbetare, 1980=100.

Summary

Statistics Sweden has calculated a labour cost index for salaried employees in mining, quarrying and manufacturing. The index is abbreviated AKT.

Calculations will be made yearly based on the monthly salary of August each year and the calculations do include taxes and compulsory fees determined by the size and/or composition of the labour force. The year 1980 is used as a basis (=100).

The Swedish Standard Industrial Classification of All Economic Activities (SNI) is used for branch classification.

The quarterly labour cost index for wage-earners in mining, quarrying and manufacturing is also transformed into a yearly index, which is abbreviated AKA (1980=100).

Teckenförklaring

- Inget finns att redovisa
- . Uppgift kan inte förekomma
- .. Uppgift inte tillgänglig eller alltför osäker för att anges

Explanation of symbols

- Magnitude nil
- . Category not applicable
- .. Data not available or too uncertain to be published

Förteckning över arbetskraftskostnader som ingår vid beräkning av arbetskostnadsindex för industritjänstemän

List of labour costs used at the calculation of the Labour Cost Index for salaried employees in mining, quarrying and manufacturing

SIAK beteckning ¹	Benämning	Contents	Avgiftsuttag, % 1989
1, 2, 3	Månadslön	Monthly salary	
42	Kostnader för kompletterande pensionsförmåner ²	Costs of negotiated pension benefits	8,0
43	Andra kollektiva avgifter därav	Other collective premiums of which	
432	Grupplivförsäkringsavgift(TGL) 300 kr/år	Group life insurance premium	0,2
433	Trygghetsfond	Safety fund	0,35
434	Avgift till trygghetsförsäkring (TFA)	Security insurance premium	0,05
601	Sjukförsäkringsavgift	Health insurance contribution	10,1
602	ATP-avgift	Contribution to the national supplementary pensions scheme	11,0
605	Lönegarantiavgift	Bankruptcy wage guarantee lev	0,2
606	Arbetsarkyddsavgift	Industrial safety contribution	0,35
607	Folkpensionsavgift	Contribution to the national basic pension scheme	9,45
609	Avgift till vuxenutbildningen	Adult training contribution	0,27
611	Delpensionsavgift	Contribution to the national scheme for part-time pension	0,5
612	Avgift till barnomsorgen	Child welfare contribution	2,2
613	Arbetskadeförsäkringsavgift	Contribution to the occupational injury insurance	0,9
614	Arbetsmarknadsavgift	Labour market contribution	2,16
616	Allmän löneavgift	General wage tax	0,34
617	Arbetsmiljöavgift	Contribution to work environment	0,5 ³

1) Swedish Standard Classification of Labour Costs

2) Pensionskostnader utöver avgifter enligt SIAK 602, 607 och 611. - Costs for pensions excl. SIAK 602, 607 and 611.

3) Årsgenomsnitt

Tabell 1 Arbetskraftskostnader per månad för tjänstemän inom industri med fördelning på SIAK-område och näringsgren 1989

Labour costs for salaried employees in mining, quarrying and manufacturing, in 1989

Näringsgren (SNI)	Arbetskraftskostnad per månad, kronor, inom SIAK- område															
	1-3 Genom- snitt- lig må- nadslön	42 Kompl pen- sions- förmå- ner	43 Andra kol- lekti- va av- gifter ¹	601 Sjuk- förs- avgift	602 ATP- avgift	605 Löne- garan- tiav- gift	606 Arbe- tar- skydds- avgift	607 Folk- pens- avgift	609 Avgift till vuxen- utbildn	611 Del- pens- avgift	612 Avgift till barn- omsorg	613 Arbets- skade- försäkr- avgift	614 Arbets- mark- nads- avgift	616 Allmän löne- avgift	617 Arbets- miljö- avgift	Summa Arbets- krafts- kostnad
2+3 Gruvor och mineralbrott samt tillverkningsindustri	14 722	1 178	76	1 487	1 619	29	52	1 391	40	74	324	132	318	50	74	21 566
2 Gruvor och mineralbrott	15 422	1 234	79	1 558	1 696	31	54	1 457	42	77	339	139	333	52	77	22 590
3 Tillverkningsindustri	14 715	1 177	76	1 486	1 619	29	52	1 391	40	74	324	132	318	50	74	21 557
31 Livsmedels-, dryckes- varu- och tobaksindustri	13 864	1 109	73	1 400	1 525	28	49	1 310	37	69	305	125	299	47	69	20 309
32 Textil-, beklädnads-, lä- der- och lädervaruindustri	13 488	1 079	71	1 362	1 484	27	47	1 275	36	67	297	121	291	46	67	19 758
33 Trävaruindustri	13 504	1 080	71	1 364	1 485	27	47	1 276	36	68	297	122	292	46	68	19 783
34 Massa-, pappers- och pappersvaruindustri, grafisk industri	14 708	1 177	75	1 486	1 618	29	51	1 390	40	74	324	132	318	50	74	21 546
341 Massa-, pappers- och pappersvaruindustri	15 292	1 223	79	1 544	1 682	31	54	1 445	41	76	336	138	330	52	76	22 399
342 Grafisk industri, förlag	14 307	1 145	74	1 445	1 574	29	50	1 352	39	72	315	129	309	49	72	20 961
35 Kemisk-, petroleum-, gummivaru-, plast- och plastvaruindustri	15 282	1 223	78	1 543	1 681	31	53	1 444	41	76	336	138	330	52	76	22 384
36 Jord och stenvaruindustri	14 903	1 192	76	1 505	1 639	30	52	1 408	40	75	328	134	322	51	75	21 830
37 Järn-, stål- och metallverk	14 847	1 188	76	1 500	1 633	30	52	1 403	40	74	327	134	321	50	74	21 749
38 Verkstadsindustri	14 848	1 188	76	1 500	1 633	30	52	1 403	40	74	327	134	321	50	74	21 750

1) Här ingår tjänstegrupplivförsäkring, avgångsersättning samt trygghetsförsäkring vid arbetsskada.

Tabell 2 Arbetskostnadsindex för tjänstemän inom industri, 1980 = 100 (AKT)
 Labour Cost Index for salaried employees in mining, quarrying and manufacturing

Näringsgren (SNI) Branch	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	Ökning 1988/89, %
2+3 Gruvor och mineralbrott samt tillverkningsindustri	122,6	136,3	144,6	154,5	163,5	173,0	193,3	+11,7
2 Gruvor och mineralbrott	116,1	133,3	141,7	149,7	156,9	166,7	190,0	+14,0
3 Tillverkningsindustri	122,7	136,4	144,6	154,6	163,6	173,1	193,4	+11,7
31 Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksindustri	124,2	135,9	144,6	154,8	164,1	174,7	193,9	+11,0
32 Textil-, beklädnads-, läder- och lädervaruindustri	122,9	136,4	145,0	155,1	165,4	176,2	194,9	+10,6
33 Trävaruindustri	123,4	136,2	143,6	155,0	162,7	172,4	194,4	+12,8
34 Massa-, pappers- och pappers- varuindustri, grafisk industri	123,9	137,0	146,4	155,1	163,1	174,3	194,0	+11,3
341 Massa-, pappers- och pappers- varuindustri	123,4	136,7	145,5	153,5	162,1	174,2	194,8	+11,8
342 Grafisk industri, förlag	124,4	137,2	147,6	156,5	163,9	173,9	193,1	+11,0
35 Kemisk, petroleum-, gummi- varu-, plast och plastvaru- industri	126,7	139,5	148,2	157,0	166,4	177,4	196,9	+11,0
36 Jord- och stenvaruindustri	124,8	137,4	143,4	155,5	164,9	177,7	200,4	+12,8
37 Järn-, stål- och metallverk	123,8	135,3	141,4	149,5	158,5	168,0	186,9	+11,2
38 Verkstadsindustri	120,9	135,4	143,5	154,1	163,2	171,9	192,6	+12,0

Tabell 3 Arbetskostnadsindex för arbetare inom industri, 1980=100 (AKA)
 Labour Cost Index for wage-earners in mining, quarrying and manufacturing

Näringsgren (SNI) Branch	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	Ökning 1988/89, %
2+3 Gruvor och mineralbrott samt tillverkningsindustri	127,5	141,3	154,2	166,9	177,5	189,8	211,7	+11,5
2 Gruvor och mineralbrott	127,2	142,4	156,2	170,2	178,0	192,8	213,2	+10,6
3 Tillverkningsindustri	127,5	141,3	154,1	166,8	177,5	189,7	211,8	+11,6
31 Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksindustri	129,0	140,4	153,2	165,9	175,9	189,3	209,7	+10,8
32 Textil-, beklädnads-, läder- och lädervaruindustri	127,0	139,5	151,6	164,6	174,8	187,7	208,8	+11,2
33 Trävaruindustri	127,0	140,3	152,2	165,6	176,6	188,9	212,3	+12,4
34 Massa-, pappers- och pappers- varuindustri, grafisk industri	124,8	139,3	152,9	166,0	175,2	188,3	208,4	+10,7
341 Massa-, pappers- och pappers- varuindustri	127,2	142,6	157,8	171,9	181,4	195,8	217,3	+11,0
342 Grafisk industri, förlag	121,4	134,0	144,9	156,9	165,9	177,2	195,5	+10,3
35 Kemisk, petroleum-, gummi- varu-, plast och plastvaru- industri	127,5	140,9	155,2	168,5	180,1	191,6	215,7	+12,6
36 Jord- och stenvaruindustri	128,0	140,6	155,1	168,6	180,6	193,6	215,8	+11,5
37 Järn-, stål- och metallverk	126,4	140,1	153,3	167,3	178,0	189,4	211,4	+11,6
38 Verkstadsindustri	128,3	142,7	155,2	167,0	178,0	189,8	212,1	+11,7